

علوم و فنون ادبی ۲

۱- در کدام گزینه دلایل روی آوردن شاعران ایرانی به دربارهای هند در قرن دهم، آمده است؟

- ۱) سخن گفتن شاهان گورکانی هند به فارسی - تأثیرپذیری فرهنگ هند از فرهنگ ایران
- ۲) کم توجهی شاهان صفوی به شاعران - شاعران نوازی و ادب‌گرایی سلاطین هند
- ۳) ترویج زبان ترکی در ایران از سوی شاهان صفوی - آشنایی شاعران با معارف هندی
- ۴) تأثیرپذیری فرهنگ هند از فرهنگ ایران - ترویج زبان ترکی در ایران از سوی شاهان صفوی

۲- همه موارد از دلایل توجه به شعر و شاعری، معماری و انواع هنرها در قرن دهم است؛ به جز:

- ۱) توجه کم و بیش شاهان صفوی به زبان فارسی و سرودن شعر به این زبان
- ۲) داشتن مقام شیخی و رهبری طریقت و حفظ خود در چنین مقام فرهنگی
- ۳) وجود رقاباتی در مسائل فرهنگی چون شاهان عثمانی و هندی
- ۴) بها دادن فضایی هند به فرهنگ ایران و تألیف کتاب و سرودن شعر به زبان فارسی

۳- سبک شعر کدام شاعر حد واسط سبک عراقی و سبک هندی است و شاخصه اصلی شعر او چیست؟

- ۱) وحشی بافقی - واقع‌گرایی (۲) بابا فغانی شیرازی - ذهن‌گرایی (۳) کلیم کاشانی - ذهن‌گرایی (۴) محتشم کاشانی - واقع‌گرایی

۴- کدام گزینه از نظر تاریخ ادبیات درست نیست؟

- ۱) در قرن دهم هنر رشد فراوانی یافت چنان که بهزاد در دوره شاه‌عباس و رضاعباسی در دوره شاه اسماعیل از مفاخر هنرند.
- ۲) حکومت صفوی به شعر ستایشی و درباری و عاشقانه‌های زمینی بی‌توجه بود.
- ۳) شاعران عهد صفوی در قرن یازدهم در شعر خود به مضامین پند و اندرز و توصیف امور طبیعی توجه کردند.
- ۴) در قرن یازدهم، بها ندادن به شعر ستایشی موجب شد شاعران مدیحه‌سرا برای امرار معاش و ثروت اندوزی راهی دیار هند شوند.

۵- به ترتیب «خلاق المعانی ثانی» و «خداوندگار مضامین تازه» لقب کدام شاعران است؟

- ۱) محتشم کاشانی - صائب تبریزی
- ۲) بابا فغانی شیرازی - کلیم کاشانی
- ۳) کلیم کاشانی - صائب تبریزی
- ۴) کلیم کاشانی - وحشی بافقی

۶- همه موارد از عوامل تأثیرگذار در مردمی شدن شعر قرن یازدهم است؛ به جز:

- ۱) وابسته نبودن شعر به دربار و از بین رفتن طبقه مدیحه‌سرا
- ۲) جنبه ذهنی و تخیلی یافتن شعر و پایبند نبودن به سنن ادبی
- ۳) رفاه اقتصادی مردم در دوره صفوی و رونق تجارت و کسب و کار
- ۴) آشنایی ایرانیان با اروپا و در نتیجه برپایی مراکز تجمع مانند قهوه‌خانه‌ها و مشاعره در آنجا

۷- متن زیر در مورد کدام شخصیت است؟

«او را به سبب غزل‌های خیال‌انگیز و به کار بردن مضمون‌های بدیع می‌شناسیم. از ویژگی‌های عمده شعر او مضمون‌های پیچیده و دور از ذهن و استعاره‌های رنگین و سرشار از ابهام است.»

- ۱) وحشی بافقی (۲) صائب تبریزی (۳) بیدل دهلوی (۴) کلیم کاشانی

۸- وزن کدام بیت از تکرار چهار «مستفعلن» ساخته شده است؟

- ۱) دیدم آنجا پادشاهی خسروی جان‌پروری / دلربایی جان‌فزایی بس لطیف و خوش‌لقا
- ۲) دی سحری برگذری گفت مرا یار / شیفته و بی‌خبری چند از این کار
- ۳) از سرو گویم یا چمن از لاله گویم یا سمن / از شمع گویم یا لکن با رقص گل پیش صبا
- ۴) ز مستان سلامت ز زندان پیامت / که قفل طرب را کلیدی که نوشت

۹- وزن کدام شعر در مقابل آن درست نیست؟

- ۱) از یکی آتش برآوردم تو را / در دگر آتش بگستردم تو را (فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)
- ۲) چه بودی که یک گوشه پیدا شدی / حریف زبان‌های مرغان ما (فعولن فعولن فعولن فعل)
- ۳) می‌شد آن کس که جز او جان سخن کس نشناخت / من همی دیدم و از کالبدم جان می‌رفت (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)
- ۴) نموده جمالی ولی زیر چادر / عجوزی قبیحی لقای ندارد (فعولن فعولن فعولن فعولن)

۱۰- وزن بیت زیر کدام است؟

«زلف برافشان و در آن حلقه کش / حلق دو صد حلقه رباینده را»

- ۱) فاعلاتن فاعلاتن فاعلن (۲) مستفعلن مستفعلن مستفعلن (۳) مفتعلن مفتعلن مفتعلن فاعلن (۴) مفتعلن مفتعلن فاعلن

۱۱- پایه‌های آوایی مصراع اول بیت زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

«باده او همدل من بام فلک منزل من / گر بگشایم پر خود بر پرم آنجا چه شود»

- ۱) با دِی او / هم دِلِ مَن / با مِ فَ لَک / مَن زِلِ مَن
- ۲) با دِه او / هم دِلِ مَن / با مِ فَ لَک / مَن زِلِ مَن
- ۳) با دِی او / هم دِلِ مَن / با مِ فَ لَک / مَن زِلِ مَن
- ۴) با ده ی / او هم دِلِ مَن / با مِ فَ لَک / مَن زِلِ مَن

۱۲- در کدام بیت «استعارهٔ مکنیه» مشاهده می‌شود؟

- ۱) درد عشقی کشیده‌ام که مپرس / زهر هجری چشیده‌ام که مپرس
- ۲) ای شاه شیرگیر چه کم گردد، ار شود / در سایهٔ تو مُلک فراغت می‌سُرم
- ۳) ای عاشقان روی تو از ذرهٔ بیشتر / من کی رسم به وصل تو کز ذرهٔ کمتر
- ۴) به موی تافته، پای دلم فرو بستی / چو موی تافتی ای نیکبخت، روی متاب

۱۳- در همهٔ ابیات «استعاره» به کار رفته است؛ به جز:

- ۱) تخم وفا و مهر درین کهنه کشته‌زار / آنکه عیان شود که بود موسم درو
- ۲) گوشوار زر و لعل ارچه گران دارد گوش / دور خوبی گذرانست، نصیحت بشنو
- ۳) اگر به رنگ عقیقی شد اشک من چه عجب / که مهر خاتم لعل تو هست همچو عقیق
- ۴) فریب دختر رز طرفه می‌زند ره عقل / مبادا تا به قیامت خراب طارم تاک

۱۴- در کدام بیت، «مجاز» به کار نرفته است؟

- ۱) هر که هوایی نپخت یا به فراقی نسوخت / آخر عمر از جهان چون برود خام رفت
- ۲) گرد تو را چون رساند فتنه به میدان دهر / هر که سر فتنه داشت رفت و به کاری نشست
- ۳) کین جهان خوردی و خواهی تو را ز طمع / کان جهان با این جهان گیری به جمع
- ۴) گشاد ملک جهان و بیست دست بدان / به داد خویش تهی کرد عالم از بیداد

۱۵- کدام دو بیت مفهومی مشترک دارند؟

- الف) در هیچ حلقه نیست که یادت نمی‌رود / در هیچ بقعه نیست که تخمی نکشته‌ای
ب) دهقان سالخورده چه خوش گفت با پسر / کای نور چشم من به جز از کشته ندروی
ج) ندارد مزرع ما حاصلی غیر از تهی‌دستی / توان در چشم موری کرد خرمن حاصل ما را
د) من اگر نیکم و گر بد تو برو خود را باش / هر کسی آن درود عاقبت کار که کشت

۴) ب - ج

۳) ب - د

۲) الف - د

۱) الف - ج